

Vävda vågor

Anita Holmén

Kapitel 5

Anita

Jag, Anita, Leifs hustru och hans barns mor, mormor, dotter, syster, moster, Bildvävare, lärare, skulptris...

Vad hade jag gjort dessa 20 år sen jag flyttade hemifrån?

Jag tog Dagens Nyheter som jag fortfarande bar under armen och gick ut i det gröna köket med de blommiga tapeterna på väggarna...

Lade tidningen på bordet som fortfarande stod kvar liksom stolarna... Det möblemang som var det första vi köpte när vi flyttade ihop i Axelsberg, Leif och jag...

Bordskivan bar många spår av tiden som gått, rispor och hack som kommit till under tusentals måltider. Alla fiskpinnar, köttbullar, kroppkakor, raggmunkar, pannbiffar, fläskkotletter, stekt torsk, dillbullar, pannkakor, lasagner, omeletter, våfflor, stekar, grytor, korvar, enkel, billig och omtyckt mat som tog mig som mor åtskilliga timmar att laga. Det gällde ju att få »hushållspengarna» att räcka till annat än mat också... ?!

Nu kommer vi in på ett svårt kapitel som jag tror blir svårt att redogöra...

Vi var 5 kvinnor i Älvsjö som bildat en ekonomisk förening »HALK» som kunde köpa mat till grossistpriser i Årsta parti-hallar.

Vi köpte 5 kg ost, Hårt bröd Wasa Husman Rågi eller Sport i 3-4 kg-förpackningar. Stora frysta ärtförpackningar, 4-5 kg och delade mellan oss en gång i månaden. En dagshårt jobb att handla, tungt att bära, knepigt att dela upp... och räkna... så färskvaror... infrysning och planering... Vi kanske sparade någon tusenlapp i månaden...

Nu sitter jag här på min stol där lyckofamiljen Holmén delat

sina måltider... ibland tillsammans med släktingar och vänner...

Och tänk! Alla bak som bordet fått stå ut med. Grahamsbullarna, rågbrödet, kanelbullarna, kakorna... sockerkakorna, tigerkakorna, mandelkakorna, sconeskakorna med äpplena och småkakorna 7 sorter. Pajerna... med äpplen, blåbär, krusbär och plommon som ofta gjordes på fredagarna lagom till Tina och Patrik som hem från skolan.

De andra veckodagarna var det ofta nybakat bröd och kamraterna de tog med sig hem var så lyckliga över att få nybakat bröd. Barnens klasskamrater önskade ofta att deras mammor också skulle ha tid att baka, medan mina egna ungar drömde om sega, onyttiga limpor köpta på Konsum eller ICA, som livsmedelsaffärerna hette i Älvsjö på 1970- och 80-talet.

Det var svårt att öppna tidningen denna morgon när jag satt där denna allra sista morgon vid frukostbordet med några hårdbrödssockor med ost och en kopp mjölkchoklad.

Jag hade ju bara denna morgon kvar i mitt kök, i mitt hem, i mitt liv, av cirka 4000 dagar jag fått denna lyckan att laga kärleksfull och näringsrik kost till min egen familj som jag var så stolt över. Tårarna steg i mina ögon. Nej, jag fick inte börja gråta nu, då skulle jag aldrig klara av det jag ändå hade att göra innan... jag klev ut för alltid ut ur mitt hus!

Det var ju inte bara mat som lagades i detta kök. Där på bardisken som avgränsade köksavdelningen från ätavdelningen stod den vita dialogtelefonen som jag snurrat på kanske 100 000 gånger. Alla samtal till min kära mor... , far, min syster, mina vänner och släktingar... läkare, skolor, arbetsplatser och myndigheter... Så många timmars samtal med människor som bara gick upp i tomma intet... dokumenterade. Alla glada nyheter och alla sorgliga... hoppfulla, ödesmättade ord som sagts i den luren på den telefonen när jag hållit den mellan hakan och halsen för att kunna fortsätta med mina kökssysslor samtidigt som jag lyssnade.

Barnen läste läxor på bordet... liksom jag själv gjort... pennor, passare, gradskivor, linjaler, hårda ting som vid senare uträkningar hade gjort märken i den mjuka träskiva på bordet.

Vi bakade också pepparskakshus och pepparkaksslott som vi klistrat ihop med knäck och senare garnerat med florsocker, glassyr och nonstop vid jularna...

Vid påsk hade vi målat ägg som vi blåst ur... satt trådar i och hängt i Påskriset. Marsipanfigurer kom också till vid bordet påsk och jul även till födelsedagar när det garnerades tårtor och modellerades marsipanrosor och annat med röd, gul och grön karamellfärg...

Jag mindes min små barn när de satt där på sina platser runt bordet. Tina 8 år och Patrik 6 år på sina stolar när vi flyttade in och de hade svårt att sitta still vid bordet en hel måltid ut... alla glas med mjölk och juice som vältes ut och allt vickande på pinnstolarna. All uppfostran jag försökte med. Sitt stilla! Ät ordentligt... Ät upp all maten nu! snälla du! innan du går och leker!

Allt planerade som skedde runt bordet om gymnastikdagar, matsäckar, skidutrustningar, skridskor, skidresor, körsång, cyklar, rullskridskor, skateboard, kalas... utgångstider... kläder... tiden gick, barnens intressen växlade... de växte till långa gängliga tonåringar som satt runt bordet och »fnissade» och pratade om tjejer respektive killar... mopeder och bilar, de drack te och åt kvällsmackor och fick inte plats på stolarna alls längre...

Så kom det lilla barnbarnet Marcus och lyckan att bli mormor var så stor. Att ens lilla barn vuxit upp och blivit en vuxen kvinna och får ett eget barn... Ömheten för sin dotter när hon bar på det väntande barnbarnet och när det kom och man fick hålla det i sina armar...

Det var dubbelt så stort och känslösamt som att föda sitt eget barn till världen...

Nu hade även lille Marcus suttit vid bordet och ätit mosad barnmat, varit med vid pepparkakshusbaket och ätit massor med pepparkaksdeg.